

Apģērbs

Elisas Freimanis teksts
Andras Otto ilustrācijas

No rīta Anna mostas.
Viņa uzvelk drēbes.
Viņa uzvelk bikses un
kreklu.

Viņa uzvelk zeķes un
kurpes. Kad iet ārā,
viņa uzvelk mēteli.

Kad
ienāk
iekšā, viņa novelk mēteli.
Mājās Anna novelk
kurpes.
Mājās viņa uzvelk čības.

Vakarā Annai nāk
miegs.
Viņa novelk drēbes.
Vakarā viņa uzvelk
pidžamu. Anna iet
gulēt.

Uzzīmē savu vismīlāko kreklu!

Skolotāju / vecāku lapa

Virsraksts: Apģērbs

Autors: Elīsa Freimane

Ilustrators: Andra Otto

Līmenis

LIX: 6

Valodas līmenis: A1

Piemērotais vecums: 1.-3. klase

Vārdu saraksts

Pamata pakāpes vārdi

ārā	<i>outside</i>
bikses	<i>pants</i>
čības	<i>slippers</i>
apģērbs	<i>clothing</i>
iekšā	<i>inside</i>
iet gulēt	<i>to go to sleep</i>
kreklis	<i>shirt</i>
kurpes	<i>shoes</i>
miegs	<i>sleep</i>
mētelis	<i>coat</i>
pidžama	<i>pajamas</i>
rīts	<i>morning</i>
zeķes	<i>socks</i>

Vidējās pakāpes vārdi

mosties	<i>to wake up</i>
novilkt apģērbu	<i>to take off</i>
uzvilkt apģērbu	<i>to put on</i>

Quizlet tiešsaistes vingrinājums leksikas apguvei:
[Apģērbs - leksika](#)

Pārrunu jautājumi

- Kāpēc cilvēki valkā apģērbus?
- Kādu apģērbus cilvēki valkā ziemā? Vasarā? Pavasarī? Rudenī?

Nodarbības stundā

1. Skolēniem patīk pārgērbties un tēlot. Sagādā apģērbus, lai skolēni var pārgērbties un attēlot kādu stāstu, vai izdomāt stāstu paši un to notēlot.
2. Skolēniem priekšā noliek koferi ar dažādām drēbēm. Skolotājs var rīkoties divējādi: vai nu lūgt skolēniem sašķirot apģērbus vairākās kaudzītēs atbilstoši gadalaikiem, kad to valkā,

vai raksturot konkrētus laikapstākļus, piemēram: "Ir silta vasaras diena, taču pūš auksts ziemeļu vējš." Tad skolēniem jāizmeklē apģērba gabali, ko šādos laikapstākļos vilkt mugurā.

3. Skolotājs izdala attēlus ar dažādiem apģērba gabaliem. Tad skolotājs nosauc kādu apģērbus, un skolēnam, kam ir nosauktā apģērba attēls, jāpieceļas un visiem attēls jāparāda.

Uzdevumi / Darba lapas

1. Savieno! - 1. uzdevums
Kāds apģērba gabals tas ir? 1. tiešsaistes vingrinājums (viegls) [Kas redzams attēlā?](#)
2. Trūkstošie burti - 4. uzdevums
Izveido apģērba nosaukumu! 4. tiešsaistes vingrinājums (grūts) [Izveido apģērba nosaukumu!](#)
3. Krustvārdu mīkla - 5. uzdevums

Rakstu darbi

1. Uzraksti vārdus! - 2. uzdevums
Kā sauc šo apģērbus? 2. tiešsaistes vingrinājums (viegls) [Kā pareizi raksta šo vārdu?](#)
2. Kas viņiem mugurā? - 6. uzdevums
Kas mugurā? 6. tiešsaistes vingrinājums (viegls) [Kas ir mugurā/kājās/galvā?](#)

Runas vingrinājumi

1. Kaŗa kuŗu spēle: Apģērbs - 3. uzdevums
2. Viens skolēns, viens vārds - vispārējā nodarbība

Rotaļa / Tautas deŗa

1. Tūdaliņ, tāgadiņ

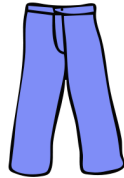
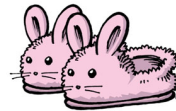
Savieno!

Skolotājam / vecākam: Skolēns savieno vārdus ar atbilstošo attēlu.
For the teacher / parent: The student matches the words with the correct picture.

bikses

kreklis

kurpes

zeķes

mētelis

čības

pidžama

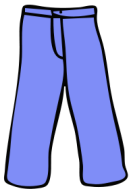
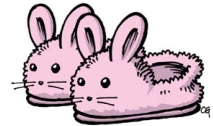

Tiešsaistes vingrinājums:

Kāds apģērba gabals tas ir? 1. tiešsaistes vingrinājums (viegls) [Kas redzams attēlā?](#)

Tiešsaistes vingrinājums:

Kā sauc šo apģērbu? 2. tiešsaistes vingrinājums (viegls) [Kā pareizi raksta šo vārdu?](#)

Apģērbu kažakuģu spēles noteikumi

Kas nepieciešams?

1. Darba lapa „Apģērbu kažakuģu spēle”.
2. Zīmulis.

Kā lietot?

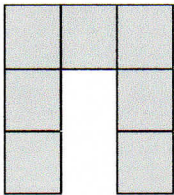
1. Skolēnus sadala pa pāriem.
2. Darba lapā ir spēles laukums ar burtiem A-J vertikāli un cipariem 1-10 horizontāli. Darba lapas malās attēlotas izmantojamās apģērba formas. Skolotājs izskaidro skolēniem, ka režģī iezīmēto apģērba gabalu kontūras nedrīkst nevienā punktā saskarties, taču apģērba kontūras var pieskarties laukuma malām. Augšējā režģī skolēns pēc savas izvēles izvieta un izkrāso visas piecas apģērba formas.
3. Skolotājs atgādina skolēniem nerādīt pāriniekam savu apģērba kuģu izvietojumu.
4. Skolotājs izskaidro spēles noteikumus: skolēniem pārmaiņus jāmin pārinieka apģērba kuģu iespējamās koordinātas (piem., „a-3”, „g-10” u.tml.), lai atrastu pretinieka kuģu izvietojumu.
5. Apakšējā režģī skolēns atzīmē savus minējumus un trāpījumus. Pēc veiksmīga minējuma drīkst „šaut pa apģērba kuģi” vēl vienu reizi.
6. Ja minējums ir neveiksmīgs, tad pārinieks saka: „Garām!” Tādā gadījumā ir pārinieka kārta „šaut pa apģērba kuģiem”.
7. Ja trāpījums bijis veiksmīgs, spēlētājs drīkst jautāt: „Vai tās ir (īsās bikses)?”, „Vai tā ir (kurpe)?” u.tml. Par katru atrasto apģērba gabalu drīkst uzdot tikai divus jautājumus.
8. Uzvarētājs ir tas, kurš pirmais atradis visus pretinieka apģērba gabalus.

Kaŗa kuŗu spēle: Apŗērbis

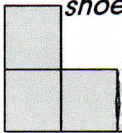
Clothes Battleship

Uzlīmē visus piecus apŗērba gabalus uz laukuma kvadrātiem!
Draw the clothes onto your grid.

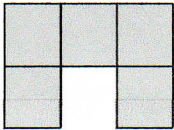
garās bikses
long pants

kurpe
shoe

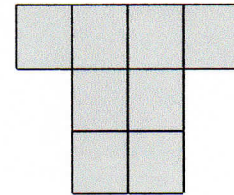

īsās bikses
shorts

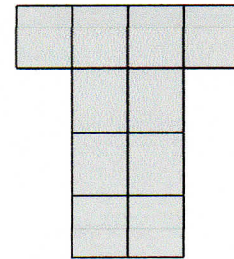

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
A										
B										
C										
D										
E										
F										
G										
H										
I										
J										

kreklis
shirt

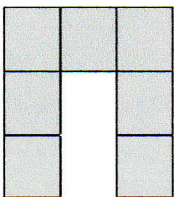

kleita
dress

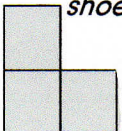

Atrodi sava pāra apŗērbus!
Find your partner's clothes.

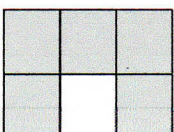
garās bikses
long pants

kurpe
shoe

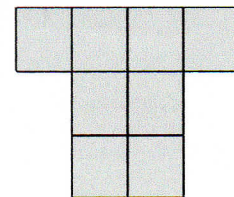

īsās bikses
shorts

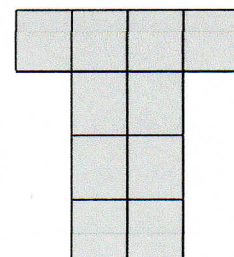

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
A										
B										
C										
D										
E										
F										
G										
H										
I										
J										

kreklis
shirt

kleita
dress

Trūkstošie burti

Skolotājam / vecākam: Doti teksta vārdi. Vārdiem trūkst burtu. Skolēns ieraksta trūkstošos burtus.

For the teacher / parent: Here is a list of words from the text. The words are missing every other letter. Write in the missing letters.

d__ē__e__

b__k__e__

__r__k__s

k__r__e__

__e__e__

m__t__l__

č__b__s

p__dž__m__

Tiešsaistes vingrinājums:

Izveido apģērba nosaukumu! 4. tiešsaistes vingrinājums (grūts)

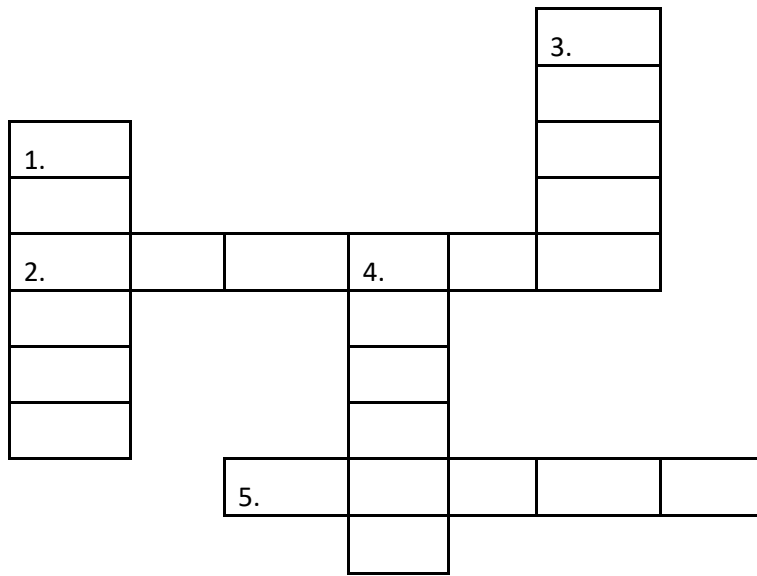
[Izveido apģērba nosaukumu!](#)

Krustvārdu mīkla

Skolotājam / vecākam: Skolēnam jāieraksta dotie apģērbu nosaukumi krustvārdu mīklas režģī.

For the teacher / parent: The student writes the correct words in the puzzle squares.

Kas viņiem mugurā?

Skolotājam / vecākam: Skolēns uzraksta, kas cilvēkam katrā attēlā ir mugurā.

For the teacher / parent: The student writes what each person is wearing.

Kas viņai mugurā? Viņai mugurā ir _____

Kas viņam mugurā? Viņam mugurā ir _____

Kas tev mugurā? Man mugurā ir _____

Tiešsaistes vingrinājums:

Kas mugurā? 6. tiešsaistes vingrinājums (viegls) [Kas ir mugurā/kājās/galvā?](#)

Viens skolēns, viens vārds

Šī spēle domāta diviem vai vairāk spēlētājiem.

Kas nepieciešams?

1. Lasāmais teksts.

Kā spēlēt?

1. Skolēni klusām pārlasa pazīstamu tekstu un, ja kādu vārdu nesaprot vai nevar izlasīt, jautā skolotājam vai klases biedriem.
2. Skolēni pēc kārtas skaļi lasa tekstu pa vienam vārdam. Ja spēlē komandās, tad komandas dalībnieki arī lasa pēc kārtas.
3. Katrs teksta vārds ir vērts vienu punktu. Lasītājs lasa vārdu, pārējie klausās. Ja lasītājs izlasa vārdu pareizi, tad viņš (vai komanda) saņem vienu punktu. Tad lasa nākamais.
4. Ja lasītājs vārdu izlasa nepareizi vai klusē vairāk nekā 3 sekundes, tad otrs skolēns (vai komanda) saņem vienu punktu. Lasītājs drīkst teikt: “Garām,” ja vārdu nezina. Tad punktu saņem otrs skolēns (vai komanda).
5. Skolēniem uzmanīgi jāklausās un jāseko, lai lasītu pareizo teksta vārdu pareizā laikā.
6. Skolēni nedrīkst cits citam palīdzēt.

Tūdaliņ, tāgadiņ

"Toodalin, Tagadin"

„Tūdaliņ, tāgadiņ”, saukta arī „Jandāliņš”, ir viena no visvairāk iemīļotajām dejām, kas dejota visā Latvijā ar dziedāšanu:

„ Toodalin, Tagadin” is also called „Yandalin”. It is one of the most favourite dances that is danced and sang in Latvia.

Latvian song	Free translation in English
Tūdaliņ, tāgadiņ, pastarnieki danco;	<i>Toodalin, Tagadin,</i> the last-born children dance now;
Cits ar kurpēm, cits ar vīzēm, cits ar basām kājām.	Some wear leather shoes, some wear bast shoes, some have only bare feet.
Es ar' būs' līdzī lekt, man tā kurpe pušu.	I would like to caper too, (but) my shoe is busted.
Nem to siksnu, sien to kurpi, lec tiem citiem līdzī.	Take that belt, tie up that shoe, caper with the others.
Nu ir man, nu ir man kurpe salāpīta.	Now my shoe, now my shoe is completely mended.
Nu es varu, nu es varu lekt tiem citiem līdzī.	Now I can, now I can caper with the others.

Tūdaliņ, tāgadiņ. Toodalin, tagadin.

I

Slowly

II

In polka rhythm

III

IV

V

VI

Please note: each verse is sung twice.

1. Tū - da - liņ, ta - ga - diņ, Pas - tar - nie - ki dan - cos:
2. Es ar būt' li - dzi lēc's, Man tā kur - pe pu - - šu.
3. Nu ir man, nu ir man, Kur - pe sa - lā - - pi - - ta.

1. Cits ar vi - zēm, cits ar kur - pēm, Cits ar ba - sām kā - jām.
2. Nem to sik - snu, sien to kur - pi, Lec tiem ci - tiem li - dzi!
3. Nu es va - ru, nu es va - ru Lēkt tiem ci - tiem li - dzi.

Dejai ir 3 daļas - 6 gājieni. Taktsmērs - 2/4. Dejā izmantoti polkas un galopa soļi.

The dance has 3 parts - 6 movements. Time - 2/4. Polka and gallop are used in this dance.

Dejotāji nostājas viens otram pretī: puisis - ar muguru, meita - ar seju pret centru. Puiša labā un meitas kreisā roka sadotas vaļējā satvērienā un paceltas sānis plecu augstumā, brīvās rokas sānos.

Dancers stand opposite each other: boy - with his back, girl - with her face to the centre. Boy's right hand and girl's left hand are joined in open grip and raised at the height of their shoulders. Free hands are put on their sides.

1. daļa

Pirmais gājiens

1.t. „Viens” - neliels solis sānis (puisim ar kreiso, meitai ar labo kāju). „Divi” - puisis labo, meita kreiso kāju noliek otrai kājai priekšā pirkstgala, nepārnesot uz tās ķermeņa svaru. Sadotās rokas tajā pašā laikā ar virzienu nolaiž uz leju un paceļ uz priekšu, dejojotāji pagriežas pa ceturtdaļapli dejas ceļu virzienā.

2.t. „Viens” - priekšā izlikto kāju ar soli noliek atpakaļ iepriekšējā vietā. „Divi” - puisis kreiso, meita labo kāju uz pirkstgala noliek priekšā otrai kājai. Sadotās rokas tajā pašā laikā ar vēzienu uz leju ceļ atpakaļ, un dejojotāji pagriežas viens otram pretī.

3. - 4.t. Rokas atlaiž un dejojotāji 4 gājiena soļiem apgriežas apkārt (puisim pa kreisi, meitai pa labi). Reizē ar pirmo soli sasit plaukostas.

5.- 8.t. Atkārtoti 1.-4.t. darbības.

Otrais gājiens

1.- 8.t. Dejojotāji pagriežas ar seju dejas ceļa virzienā un krustiskajā satvērienā dejo 8 polkas soļus dejas ceļa virzienā. Puisim sāk ar kreiso, meitai - ar labo kāju.

2. daļa

Trešais gājiens

1. - 8.t. Atkārto 1. gājiena darbības.

Ceturtais gājiens

1. - 4.t. Pāri saķeras labajos elkoņos (kreisās rokas sānos) un ar 4 polkas soļiem griežas apkārt dejas ceļa pretējā virzienā.

5. -8. t. Pāri saķeras kreisajos elkoņos (labās rokas sānos) un 4 polkas soļiem griežas dejas ceļa virzienā.

3. daļa

Piektais gājiens

1. - 8.t. Atkārto 1. gājiena darbības.

Sestais gājiens

1. - 8. t. Dejotāji sānis stieptu roku satvērienā (puiša kreisā un meitas labā roka pacelta slīpi uz augšu, otras rokas nolaistas slīpi uz leju) dejo 8 galopa soļus pa dejas ceļu.

1. part

1. movement

1.t. „One“ - small step aside (boy use his left leg, girl - right leg). „Two“ - boy put his right leg in front of the other leg, girl do the same with her left leg. They mustn't transfer their weight on the feet. Joined hands must be lowered and raised to the front, dancers turn on the way of dance $\frac{1}{4}$ of the circle.

2.t. „One“ - the leg that is put in front of the other must be put back. „Two“ - boy put his left leg in front of the other leg, girl do the same with her right leg. Joined hands are lowered back with wag at the same time. Dancers turn to each other.

3. - 4.t. Hands are free and dancers turn around using 4 walking steps (boy turn to the left, girl - to the right). Hands are clapped at the same time as the first step.

5.- 8.t. 1.-4. movements are repeated.

The second movement.

1.-8.t. dancers turn with their faces on the way of dance and dance 8 polka steps this way using cross grip. Boy starts with his left leg, girl - with her right leg.

2. part.

The third movement.

1.-8.t. The first movement must be repeated.

The fourth movement

1.-4.t. Pairs hold their right elbows (left hands are put on their sides) and turn around against the way of dance using 4 polka steps.

5.-8.t. Pairs hold their left elbows (right hands are put on their sides) and turn around on the way of dance using 4 polka steps.

3. part

The fifth movement

1.8.t. The first movement must be repeated.

The sixth movement

1.-8.t. dancers stretch their hands aside (boy's left hand and girl's right hand are raised slantwise up, the other hands are lowered slantwise down) and dance 8 gallop steps on the way of dance.

Materiāli: "Latviešu tautas dejas", E. Melngaiļa Tautas mākslas centrs, 1993.

Materials: "Latvian folk dances", E. Melngaila Folk art center, 1993.